

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра германської і української філології
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра іноземних мов і методики викладання
Кафедра української та зарубіжної літератури і
порівняльного літературознавства**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології та лінгводидактики**

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет романо-германської філології
Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови**

«МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**20 ЛИСТОПАДА 2025 Р.
М. ПОЛТАВА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку та фінансів

Кафедра германської і української філології

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Соціально-гуманітарний факультет

Кафедра іноземних мов і методики викладання

**Кафедра української та зарубіжної літератури і
порівняльного літературознавства**

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І.

МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

«МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

20 ЛИСТОПАДА 2025 Р.

М. ПОЛТАВА

Редакційна колегія:

Сизоненко Наталія – завідувач кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Антонюк Марина – доцент кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук

Дедушно Алла – доцент кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Люлька Вікторія – доцент кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Марусич Оксана – старший викладач кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету

Матвієнко Леся – доцент кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету, кандидат педагогічних наук

Мокляк Оксана – доцент кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Назаренко Марина – старший викладач кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету

Савенкова Олена – старший викладач кафедри германської і української філології Полтавського державного аграрного університету

Затверджено до друку вченою радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 31.10.2025 р.).

**УДК 81 : Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб.
008 : 316.74 матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава,
М 74 20 листопада 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. 310 с.**

До збірника ввійшли тези доповідей докторів, кандидатів наук, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів, подані до організаційного комітету VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика».

У збірнику висвітлено актуальні проблеми репрезентації національно-мовної картини світу; діалогу національних культур (лінгвокультурологічний, лінгвокогнітивний, етнолінгвістичний та літературознавчий аспекти); теорії та практики перекладу в контексті міжкультурної комунікації; представлено інноваційні технології викладання української та іноземних мов.

Для науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів, здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти бакалавр, магістр.

Тексти доповідей публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів, наведені факти та статистичні дані відповідають автори, а також наукові керівники (для студентів та аспірантів).

© ПДАУ, 2025

© Автори статей, 2025

ЗМІСТ

НАЦІОНАЛЬНО-МОВНІ КАРТИНИ СВІТУ: ВЕРБАЛЬНА Й НЕВЕРБАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ	
Бігунова Наталя МОВЛЕННЄВИЙ АКТ КОМПЛІМЕНТУ З ТОЧКИ ЗОРУ КРИТЕРІЯ ЩИРОСТІ	11
Бондаренко Ірина ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА ДИСКУРСУ МОДИ	14
Деде Юлія МІТИГАЦІЯ ПОРАДИ В АНГЛОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	17
Демидова Владислава, Антонюк Марина ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ПОЛЯ ХАРКОВА ЯК МІСТА-ФОРТЕЦІ	19
Євдокимова Інна, Насрі Сане ІНТОНАЦІЙНІ ЗАСОБИ ВПЛИВУ УСНОГО АНГЛОМОВНОГО ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО ДИСКУРСУ В АЕРОПОРТУ	23
Мокляк Оксана, Кобзар Юлія ЗАПОЗИЧЕНІ КОНСТРУКТИ В НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	27
Morozova Iryna AUTHOR'S REMARKS AS A COMMUNICATIVE TOOL FOR CONVEYING NON-VERBAL INFORMATION IN LITERARY DIALOGUE	30
Mykhailenko Halyna, Antonets Maryna MASTERING OF GERMANIC LANGUAGES AND FOREIGN LITERATURE AS A STRATEGY FOR DEVELOPING INTERCULTURAL COMPETENCE AND PERSONAL GROWTH OF STUDENTS WITHIN THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE	34
Naboka Olena THE DIPLOMACY OF GESTURES: VERBAL AND NONVERBAL COMMUNICATION DYNAMICS IN INTERNATIONAL NEGOTIATIONS	37
Pozharytska Olena LANGUAGE AND FUNCTIONALITY OF HYPERLINKS WITHIN A DIGITAL NARRATIVE SPACE	41
Фелікс Редька, Наталія Пономаренко ПОДКАСТ ЯК ПРОСТІР МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ДИСКУРСУ	45
Рошук Лілія, Веремюк Людмила Леонідівна РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ГЛОБАЛЬНОЇ ЛІНГВА-ФРАНКА	48
Самойленко Максим ПРОСОДИЧНІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ	51
Shtereb Sofiia, Serdiuk Yuliia ENGLISH AS A CAREER GPS: HOW LANGUAGE GUIDES TEENAGERS TO	53

FUTURE PROFESSIONS	
Сизоненко Наталія ГРУПИ ТЕРМІНІВ ЗА СТУПЕНЕМ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ В ТЕКСТАХ НОРМАТИВНО-ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	55
Сташук Тетяна СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ПРОГНОСТИЧНОГО ДИСКУРСУ	58
Строченко Леся ГІБРИДНІСТЬ ІНСТИТУЦІЙНИХ ДИСКУРСІВ У ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ	60
Томчаковська Юлія КОНЦЕПТ <i>MAGIC</i> : АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	62
Томчаковський Олександр ФУНКЦІЇ ПОЛІКОДОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ У РЕКЛАМНИХ ТЕКСТАХ	65
Тхор Неоніла, Савранчук Ірина КОНЦЕПТ <i>WAR</i> В АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ	67
Храпенко Лілія, Іваннікова Ольга ОРФОГРАФІЧНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ	69
Шкворченко-Осадца Наталія КОНЦЕПТ <i>FREEDOM</i> / СВОБОДА У ВЕРБАЛЬНІЙ І НЕВЕРБАЛЬНІЙ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ АНГЛОМОВНОЇ ТА УКРАЇНОМОВНОЇ КУЛЬТУР	72
ДІАЛОГ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ, ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ, ЕТНОЛІНГВІСТИЧНИЙ І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТИ	
Богданова Марія СЕМІОТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЛІТЕРАТУРНОГО ОБРАЗУ В ЕКРАНІЗАЦІЇ	76
Голопич Інна ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ	79
Давидченко Інна ДІАЛОГІЗМ У ТВОРЧОСТІ ЗАРУБІЖНИХ ДРАМАТУРГІВ	82
Дедушно Алла ЛЮДИНА В ЛАБІРИНТАХ КУЛЬТУРИ: ОБРАЗ ІНТЕЛЕКТУАЛА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РОМАНІ ХХ СТОЛІТТЯ	86
Дерій Юрій, Антонюк Марина СОЦІОКУЛЬТУРНІ КОДИ АНГЛОМОВНОГО ДЕТЕКТИВУ: ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ УМОВ НА НАРАТИВ	89
Димовська Анна СПЕЦИФІКА ДІАЛОГУ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР В ІМПЕРСЬКОМУ ПРОСТОРИ: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД	93

2. LinkedIn. Skills of the Future: Global Report 2024. LinkedIn Talent Solutions, 2024. 32 p.
3. GoGlobal; Career GPS. Materials on Global Skills Development for Youth. Kyiv: GoGlobal Initiative, 2023. 28 p.
4. Досвід учасників табору та власні спостереження автора (польові дані), 2024. 12 p.
5. Smith, J. English as a Career GPS: How Language Guides Teenagers to Future Opportunities. New York: EdTech Press, 2022. 154 p.
6. World Skills & Education Alliance. Future Professions 2030: Global Trends Report. 2023. 60 p.

ГРУПИ ТЕРМІНІВ ЗА СТУПЕНЕМ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ В ТЕКСТАХ НОРМАТИВНО-ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ГАЛУЗИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сизоненко Наталія,
завідувач кафедри германської і української філології
Полтавського державного аграрного університету,
кандидат філологічних наук, доцент

Сучасна галузь інформаційних технологій характеризується високим рівнем термінологічної насиченості. Тексти нормативно-технічної документації, зокрема інструкції до серверів, системних блоків, робочих станцій, містять значну кількість термінів, а також номенклатур – назв технічних пристроїв та їхніх елементів. Актуальним є питання системного вивчення груп термінів за ступенем їх спеціалізації для забезпечення адекватного перекладу, уніфікації та ефективного використання в міжмовній комунікації.

Науковці Д. Фурт і Л. Дмитрук у навчальному посібнику «Термінологія» [5, с. 22–23] пропонують класифікувати терміни за ступенем спеціалізації на загальнонаукові, міжгалузеві, вузькогалузеві і спеціальні одиниці – професіоналізми та номенклатури. Аналогічне групування термінів застосовують О. Кринець і В. Лухіна, аналізуючи терміни нанотехнологій [3]. Власні погляди на класифікацію лексики фахових текстів висловив Т. Кияк [2]: терміни певної галузі, міжгалузеві загальнонаукові одиниці, напівтерміни або професіоналізми, до яких відносить і номенклатури, професійні жаргонізми.

Семантичні характеристики німецькомовних ІТ-термінів

(загальнонаукових, термінів інформаційних технологій, міжгалузевих та вузькоспеціальних) стали предметом дослідження О. Лазебної, О. Мельник, А. Котвицького [1]. Терміносистема інформаційних систем та комп'ютерних мереж за такими функціонально-стилістичними групами, як загальнотехнічні терміни, міжгалузеві терміни, конкретно галузеві терміни, вузько галузеві терміни, були проаналізовані С. Кузяєвою та Л. Цьох [4]. Попри напрацювання дослідників, класифікація термінів за ступенем спеціалізації на матеріалі нормативно-технічної документації галузі інформаційних технологій ще не здійснювалась, що й становить мету нашої розвідки.

Послуговуючись класифікацією термінів, запропонованою С. Кузяєвою і Л. Цьох [4], в інструкціях до серверів, системних блоків, робочих станцій виокремлюємо такі типи термінів:

1. **Загальнонаукові терміни.** До них уналежнюємо мовні одиниці, які використовуються в усіх галузях наукового знання: *method, operation, characteristic, specification, parameter, process*. Наприклад: *The **process** is controlled automatically by embedded software; The server uses a modern scalable **architecture**; The system automatically adjusts power and cooling based on workload.*

2. **Загальнотехнічні терміни** (наприклад: *power supply, temperature sensor, system board, power cable, locking mechanism*) мають універсальний характер і вживаються в багатьох галузях техніки, зокрема в машинобудуванні, енергетиці, електроніці. Ці терміни не є специфічними для галузі інформаційних технологій, але забезпечують опис фізичних характеристик обладнання: *The redundant **power supply** ensures continuous operation during maintenance; The **locking mechanism** prevents unauthorized chassis access; The **diagnostic tools** automatically detect hardware failures; **Performance analysis tools** help optimize system resources; Each **hardware component** can be replaced independently.*

2. **Міжгалузеві терміни** (*synthesis, resource, efficiency, optimization, monitoring, feedback, load*) походять із суміжних галузей – математики, фізики, менеджменту, медицини, електроніки. Їхнє вживання в нормативно-технічних

текстах конкретизує опис технічних процесів, підкреслює функціональні зв'язки між компонентами системи: *Process management is crucial for data center operations; The load is evenly distributed across both processors; Optimization tools adjust performance settings automatically.*

3. Конкретно галузеві терміни (*software, network, graphical interface, encryption*) безпосередньо пов'язані з інформаційними технологіями, проте можуть використовуватись у різних її напрямках – адмініструванні, програмуванні, мережевих технологіях. Наприклад: *The graphical interface simplifies configuration tasks; Virtualization allows efficient hardware resource allocation; Automatic updates keep the system secure and current.*

4. Вузько галузеві терміни (*RAID (Redundant Array of Independent Disks), UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), ACPI (Advanced Configuration and Power Interface), AHS (Active Health System), Hyper-Threading, Firmware Recovery*) мають семантичне значення, зрозуміле фахівцям галузі інформаційних технологій, зокрема фахівцям з обслуговування серверного обладнання. Наприклад: *Secure Boot prevents unauthorized firmware execution; The Smart Array controller manages storage configurations; AHS continuously records system health information.*

5. Номенклатури – значна за кількісним показником група мовних одиниць, використовувана на позначення назв моделей серверів, контролерів, апаратних компонентів: *The HPE ProLiant DL360 Gen10 server delivers world-class performance and efficiency in a 1U chassis; The HPE Smart Array P408i-a controller manages RAID configurations efficiently; The server supports HPE FlexibleLOM adapters for network expansion; HPE SmartMemory DDR4 modules improve reliability and performance; PCIe Gen3 slots allow installation of additional I/O cards.*

Отже, фактичний матеріал дослідження нормативно-технічної документації дає змогу констатувати, що система комп'ютерних термінів галузі інформаційних технологій є багаторівневою та характеризується високим

ступенем структурованості. Вона поєднує одиниці різного ступеня спеціалізації – від загальнонаукових до вузькоспеціальних і номенклатурних, що забезпечують її гнучкість і функціональне використання в межах професійного дискурсу.

Джерела та література

1. Лазебна О. А., Мельник О. М., Котвицький А. В. Терміни в лексиконі фахівців галузі інформаційних технологій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74). Ч. 1. № 1. С. 114–119. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.1/19>
 2. Кияк Т. Р. Функції та переклад термінів у фахових текстах. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2007. № 32. С. 104–108. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/1545/1/84.pdf>
 3. Крименець О. М., Лухіна М. Ю. Системна організація термінів на прикладі спеціальних назв нанотехнологій. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2023. Вип. 44. С. 25–27. URL: https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/2023/11/sgv_44_.pdf#page=25
 4. Кузяєва С. В., Цьох Л. Й. Категоріальні характеристики термінів галузі інформаційних систем та комп'ютерних мереж. *The XII th International scientific and practical conference «Advancing in research and education» December, 07–10 2020*. La Rochelle, France. 461–467 pp.
- Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. Термінологія: навч. посіб. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2020. 172 с.

СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ПРОГНОСТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Сташук Тетяна,
здобувач 2 курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності «Філологія», асистент кафедри іноземних мов Національного університету «Одеська юридична академія»

Прогностичний дискурс – це тип мовлення, спрямований на опис і моделювання майбутніх подій, станів і тенденцій. Його головне призначення полягає у формуванні уявлень про можливі сценарії розвитку ситуацій і їхні наслідки, що ґрунтуються на наявних фактах, закономірностях та інтерпретаціях [1; 2]. Такий дискурс передбачає високий рівень модальності, адже майбутнє завжди постає як імовірнісне, варіативне й відкрите. Він поширений у наукових прогнозах, економічних і політичних аналітичних звітах, футурологічних дослідженнях, астрологічних текстах, медійних передбаченнях та містичних практиках. Прогностичний дискурс